

CELOSTÁTNÍ FESTIVAL ZUČ 1974 - 1975 NA POČEST 30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ČSSR

Jiráskův HRONOV

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ



V představení hry Ivana Radoeva ČERVENÁ A HNEDÁ, s kterou sa na javisku Jiráskovho divadla predstaví dnes súbor ZK ROH Chemických závodov Juraja Dimitrova z Bratislavy, vytvorí hlavnú postavu Georgi Dimitrova člen SND, zaslužilý umelec Elo Romančík. Spolupráca Ela Romančíka s ochotníckym súborom (Romančík je okrem toho aj autorom úpravy, režisérom a scénografom predstavenia) je dosť výnimočná a ojedinelá: nesporne naznačuje jednu z plodných a perspektívnych foriem spolupráce profesionálov s amatérmi.

AITA

Zástupcovia medzinárodnej organizácie divadelných ochotníkov AITA, ktorí včerajší a predvčerajší deň strávili v Hronove, zišli sa včera v podvečer v budove učňovskej školy s námestníkom ministra kultúry ČSR dr. Josefom Švagerom, s členmi Prípravného výboru 44. JH a s členmi (pokračovanie na str. 2)

Hronovská setkání

Včera přijel do Hronova dr. Josef Švagera, náměstek ministra kultury ČSR. Zanedlouho po příjezdu se ve Staropadolské hospodě setkal s členy Přípravného výboru 44. JH, belgického a polského souboru, zahraničními delegáty a představiteli mezinárodní organizace amatérského divadla AITA. Po obědě s. J. Švagera promluvil k divadelnímu souboru z Gentu a poděkoval jeho členům za uvedení inscenace hry slovenského autora Ivana Bukovčana i za dlouhodobou popularizaci naší kultury v Belgii. Předseda MěstNV v Hronově s. Macek srdečně pozdravil herce i režiséra souboru a poděkoval jim za to, že v Hronově uvedli právě tuto inscenaci. Všichni účastníci Jiráskova Hronova si velmi vážili práce souboru, kterou měl možnost představit i z jeviště Jiráskova divadla. Režisér pan A. De Frenne přijal upomínkové dary a poděkoval všem za vřelé přijetí a možnost, kterou soubor v Hronově dostal. Kromě jiného řekl: „Naše vzájemné vztahy jsou mnohostranné, trvalé přátelství mezi námi se neustále rozvíjí a vzrůstá. Jiráskův Hronov považujeme i z tohoto hlediska za velkou divadelní událost, na kterou rádi vzpomínáme. Právě zde jsme našli motiv k nastudování hry Karla Čapka Matka i Bukovčanova díla. Dalším cílem našich setkání tedy i nadále zůstává potřeba vyměňovat si navzájem kulturní hodnoty.“

V závěru tohoto setkání vedl dr. J. Švagera rozhovory s představiteli organizace AITA, které pokračovaly i na večerním setkání v salónku hronovské učňovské školy. (ek)

1074

AITA

(pokračování ze str. 1)

Ústřednej poroty. Atmosféra stretnutia bola úprimná a srdečná, predznačil ju už úvodný prípitok s. Švageru, v ktorom sa hovorilo o Hronove ako o symbole veľkej lásky k ochotníckemu divadlu, o tom, ako si naši divadelníci vážia, že miestom rokovania AITA stalo sa tohto roku Československo. V odpovedi vystúpili prakticky všetci prítomní zahraniční hostia, ocenili československú pohostinnosť a neskrývali svoj obdiv a uznanie nad vysokou úrovňou organizácie ochotníckeho divadla v Československu, nad podporou štátnych orgánov i nad vysokou úrovňou samotného ochotníckeho divadla, čoho dokladom je aj Jiráskov Hronov. Do srdečnej atmosféry včerajšieho stretnutia dobre zapadla aj „kritická pripomienka“ rakúskeho delegáta, ktorý povedal, že v Československu zahraničných hostíov a menovite delegátov AITA tak rozmaznávajú, že títo sa sem budú aj v budúcnosti vracaa a takto narobia našim organizátorom nové starosti. Po stretnutí zahraničných delegátov s námestníkom ministra kultúry ČSR, odobrali sa všetci jeho účastníci na večerné predstavenie v Jiráskovom divadle, kde súbor z Kroměříža zahral Ŕrkényho hru Kočičí hra. —mpo—

■ Při jedné z četných hronovských diskusí byl vznesen dotaz, proč DILIA uskutečnila výstavku svých textů pouze první neděli a neprodloužila ji na celou dobu JH. Někteří účastníci prý měli velký zájem o katalogy zejména současných her. Upozorňujeme tyto zájemce, že všechny materiály DILIA jsou zasílány všem kulturním střediskům na okresech a v krajích a kromě toho je DILIA ochotna zaslat kterémukoliv souboru i jednotlivci všechny seznamy, katalogy, zprávy a jiné materiály ZDARMA. Stačí napsat na adresu Distribuce textů DILIA, Praha 1, Celetná 25 nebo zatelefonovat na číslo 668 00.

Soutěž výloh

Další ročník soutěže aranžérů, kteří zajišťují přípravu výkladních skříní, aby odrážely ve výzdobě myšlenku celostátního festivalu amatérského divadla, byl uzavřen, jak jsme včera oznámili. První cenu získala výloha prodejny Domáci potřeby, druhá cenu nebyla udělena, třetí cenu získala prodejna Kožešiny. Další v pořadí je hronovská Drogerie, Hračky a sport a Městská lidová knihovna. —ak—

SPOJITOSTI

44. Jiráskův Hronov se koná v ovzduší, kdy po celé naší vlasti vrcholí první etapa oslav 30. výročí osvobození naší země Sovětskou armádou. 30. výročí SNP. Vrcholí i boj o zrno na našich polích i zápas dělníků a techniků za úspěšné plnění předposledního roku páté pětiletky. A v tomto boji se odehrává i velký zápas o každé srdce a duši socialistického člověka i komunistickou výchovu mladé generace, tak jak je před nás staví rozpracované závěry XIV. sjezdu KSČ. Stranické a státní orgány náhodského okresu, na jehož území se každoročně tato slavná divadelní přehlídka koná, mají jistě radost i z toho, že právě letošní Jiráskův Hronov odráží všechno to, co prožívá celá naše společnost.

Ve srovnání s léty předcházejícími se podstatně zlepšil angažovanější přístup k dramaturgickému výběru, zvýšila se kvalita ideových záměrů jednotlivých inscenací, jež právě letos vyrůstá i z intenzivnější spolupráce amatérů s profesionály. Velmi potěšitelný je i vzrůstající zájem mladých lidí o tuto sféru zájmové umělecké činnosti.

Jiráskův Hronov je však i významná celospolečenská událost. Četné delegace stranických a státních orgánů i společenských organizací NF, řada novinářů, zahraničních hostů, stovky zástupců patronátních závodů, tisíce milovníků amatérského divadla, kteří přijíždějí zhlédnout jednotlivá divadelní představení, další účast souborů ZUČ při vystoupeních v parku, obětavá práce poroty, angažované přednášky, besedy i společenská setkání a zábavy, přívětivá a svědomitá starost hronovských funkcionářů i všech občanů, to vše patří již po léta k té zajímavé podmanivé atmosféře, která přitahuje, nadchne i vychovává.

A my si přejeme, aby to byla výchova jednoznačná a zásadově socialistická.

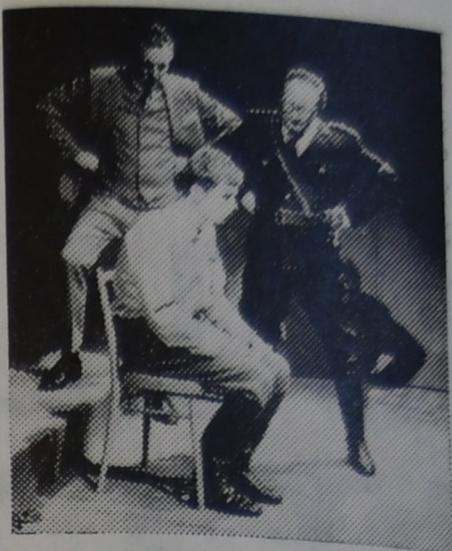
Jen tak naplníme slova a usnesení opravdovými činy.

Přejeme si také, aby i v Hronově byly vytvořeny ještě lepší materiálně organizační podmínky pro tuto správnou atmosféru. I když víme, že další přístavba Jiráskova divadla a nutného kulturně společenského stánku bude moci být uskutečněna jedině svépomocným dílem v dalších letech, věříme, že iniciativní hronovští občané se zapálí i pro tuto akci a pomohou ji postupně řešit v nejužší spolupráci s MěstNV i všemi závody a složkami NF v místě.

Chceme také udělat všechno pro to, aby jeden z těch mnoha divadelních souborů v našem okrese měl tu čest ukázat své ideové a umělecké kvality znovu na pódiu Jiráskova divadla právě u příležitosti příštího jubilejního roku.

Chceme dále ujistit účastníky 44. JH i celou veřejnost, že na základě letošních zkušeností připravíme v okrese pro jubilejní 45. JH ještě podmanivější atmosféru, která zapadne do nejdůstojnějšího rámce oslav 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou a přispěje k upevnění ideí socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu, revolučních dělnických tradic i k dalšímu prohloubení přátelství se Sovětským svazem i ostatními socialistickými zeměmi a ještě k většímu odhodlání bojovat za mír proti fašismu a imperialistickému bezpráví ve světě.

PhDr. JIŘÍ NETÍK, místopředseda ONV v Náhodě



Ptali jsme se za Vás

Všichni máme v živé paměti vystoupení divadelního souboru z Maceraty v r. 1971. Na JH hráli Pirandellova Jindřich IV. Pan Diomede Cappelloni, vedoucí a pan Piergiorgio Pietroni, režisér divadelního souboru TEMA jsou i letos mezi zahraničními hosty. Ptali jsme se za vás, jak pracuje jejich soubor dnes. V r. 1971 došlo mezi členy souboru k výměně názorů o celkové koncepci a způsobu divadla, řešil se i generační problém. Výsledkem rozporů bylo, že vznikly soubory dva, GAD (název původní) a TEMA, která s mladými členy souboru dělá nové, moderní divadlo. Jako první premiéru v květnu 1973 uvedla hru R. Albertiho — Válečná noc v museu Prado, 2. premiéra byla Chiméra je věčná od M. Sauferta. Režisér Pietroni, který i hrál, pojednal hru Albertiho moderními prostředky — scéna je prázdná, na horizontě umístěny pruhy bílé látky, na prostředním se promítaly diapozitivy a využily se pro stínohru, mimika herců, tanec, zpěvy, prosté kostýmy ve třech základních barvách — to vše podpořilo a umocnilo celkové vyznění hry.

Toto pojetí divadla dosud nemá u obecnosti odezvu. Je třeba diváka vychovat, který v Itálii od r. 1921 — 68 žil v neznalosti jiného stylu než zábavného, bez hloubky — jako digestiv. Režisér Pietroni říká, že italské divadlo je mrtvé — čeká na moderní autory, na hry, které zpracovávají problémy dnešního člověka. Lze pracovat s klasikou, ale Pietroni je přesvědčen, že k moderní výchově je třeba pracovat s moderními texty.

Pan Cappelloni je názoru, že klasiku nelze odmítat, znamenalo by to odmítnout 26 století. Ale hrát klasicky je zbytečná námaha, kompromis. I klasické dílo lze udělat moderně, stejně jako moderní dílo lze udělat klasicky. Dělat klasiku je velmi těžké.

Naši italské přátelé se na JH rádi vrací, rádi by se vrátili i na prkna Jiráskova divadla a rozdělili se s námi o ovoce své práce. Rozmlouvaly MaT HoP

Včera to v kluboch opäť šumelo — diskusnými príspevkami, ako aj ich simultánnym prekladom do taliančiny, maľarčiny, nemčiny, angličtiny, bulharčiny, rumunčiny... Šum diskusie však nepripomínal posvojný vánok lesov, čo ako prsenec obopínajú Hronov, ale skôr ako ten vydatný letný rážď včerajšieho popoludnia, počas ktorého nejdnému účastníkovi púte do ochotníckej Mellemík, názorov, protirečivých postojov vyprovokovala inscenácia Princ a žobrák. Olomouckí amatéri sa rozišli po jednotlivých diskusných kluboch a vášnivo bránili svoju poetiku divadelnú gramatiku, ktorou bez inscenáciu Princa a žobráka vyjavili predovšetkým svoj názor na divadlo, schopné nadviazať komunikáciu s nešným mladým divákom.

Vari najživšie a pre prospech veci aj najveselšie to bolo v klube vedenom doc. Císařom. Tu sa na iscenáciu pozreli naozaj kriticky a analyticky, hovorili o žánrovej čistote, hodnotili herectva, o hudbe — o tej vari najživšie, ale aj o tanci, dokonca s názornými ukážkami, ktoré predvádzal sám dr. Císař.

Podobne aj v ostatných kluboch hovorilo sa veľa a zanie-tene o Princovi a Žobrákovi. Darmo, dobrá inscenácia akosi samozrejme podnecuje aj vyššie nároky — to sa povedalo v kluboch vedených Jiřím Benešom i Jarmilou Černíkovou, v ktorých bolo aj pomerne veľa zahraničných účastníkov. Diskusia v klube vedenom dr. Kretom a dr. Mikolom prerástla do obecnějších polôh — bolo to akési sumarizovanie troch predstavení — poľského, bel-gického a olomouckého. Výsle-dok: treba robiť ochotnícke di-vadlo tak, aby bavilo nielen divákov, ale aj tých, čo ho priamo robia, hercov.

Potlesk na záver včerajších klubov, bol súčasne aj rozlúčkou po dobre vykonanej práci.
—mpo—

DALŠÍ ČLENOVÉ AITA

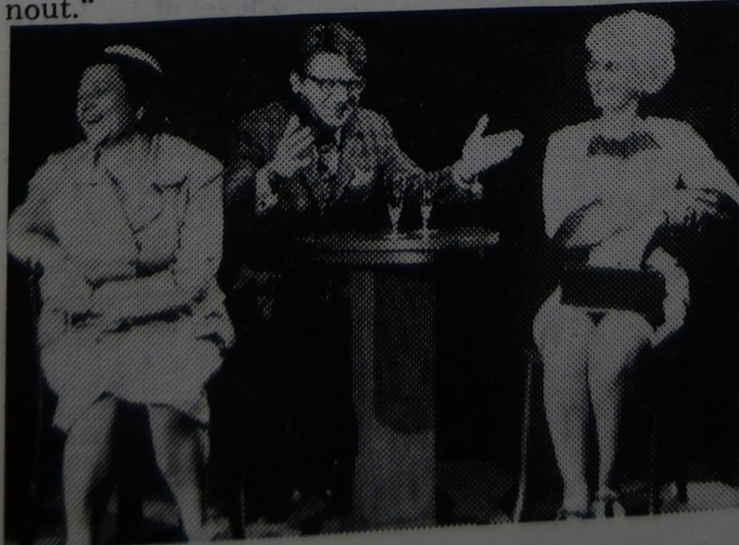
Irská republika: Pan Robert A. Patton, ředitel festivalu v Dundalku, pan John G. Casey, administrativní vedoucí festivalu v Dundalku, paní Anne Caseyová, členka poradního sboru irského národního střediska AITA, Holandsko: Pan Albert van der Der Baan, profesor divadelní výchovy Holandského institutu umělecké výchovy, Amersfoort, pan Bruin Otten, učitel tématického výrazu na Střední odborné škole pro kulturní práci v Leidenu.

Monolog o jednom obyčejném i neobyčejném životě. Tak by se asi ve stručnosti dala charakterizovat Kočičí hra maďarského autora Istvána Örkényho, kterou uvedl soubor z Kroměříže. Ve slově monolog je tu obsažen základní problém, před nímž stojí každá inscenace; problém nedokonalosti dramatické situace, která prakticky nevede k jednání, jež by zcela organicky zahrnovalo všechny postavy. Hrát tuto hru je možné jedině za předpokladu, že soubor má herečku takových kvalit, že doslova a do písmene schopna „utáhnout“ celý večer. Kroměřížský soubor takovou herečku má — Ludmilu Čápkovou. Prokázala především jednu vlastnost o níž spolehlivě mohla ona sama i režisér Pavel Pecháček opřít: smysl pro komiku. Je to komika zvláštního ražení — ostrá v kresbě, syrová a někdy až bru-

Ústřední porota hodnotí

tální ve výběru charakterotvorných detailů, komika nebojící se smíchu i tam, kde bychom jej příliš nečekali. V tom je překvapivost a nečekanost tohoto nesporně dominujícího hereckého výkonu. A taky jeho jisté zúžení, které tím nutně diktuje zúžení celé koncepce inscenace. Je nesporné, že tento důraz na směšnost postihuje velice přesně řadu rysů postavy. Ukazuje především jakousi nezdrnou — a často také až přízemní — životaschopnost hlavní hrdinky. Ovšem ztrácí se tu v podstatě veškerá místa, která by mohla jít do polohy tragické — nebo při nejmenším výrazně kontrastní svou nostalgií, smutkem, pocitem hořkosti. Jeden příklad za všechny: tak jak režisér s herečkou realizují scénu sebevraždy jde o dokonalou etudu s akcentem na prvky, které jasně svou komičností naznačují, že sebevražda nemůže vyjít. A je nepochybné, že třeba právě tato scéna by umožňovala i realizaci jinou, která by objevila i polohy zcela nové rozšiřující psychologické zázemí postavy.

Toto konstatování nemůže samozřejmě nic ubrat na hodnotě výkonu Ludmily Čápkové. Směřuje pouze a jediné k tomu, aby dokumentovalo přesněji ono už zmíněné zúžení, jež v roli Erži je nahrazeno plasticitou a bohatostí těch detailů a prostředků, které splňují základní koncepci. Horší je to už s postavami ostatními, které byly redukovány stejným způsobem na jisté základní parametry, ale přitom nebyly nalezeny tak bohaté nuance, jež by tyto parametry naplňovaly jevištní jasností, ostroší kresby a hlavně: srozumitelnou a čitelnou myšlenkou. Režisér škrtá nemilosrdně, soustřeďuje se fakticky jen na funkčnost postav a vlastně tak jen zvětšuje onen ústřední problém textu: onu neorganičnost jednání která vytváří ze hry spíše epický monolog. A tím také i v těchto postavách uniká možnost rozvíjet některé další motivy a další témata, jež by rozšířily smysl a význam inscenace. Tady je základní kámen úrazu inscenace jako celku. Ale jinak je jí třeba přiznat nejenom důslednost tohoto výkladu a tohoto přístupu k textu, ale i to, co bylo řečeno před tím: fakt, že v Ludmile Čápkové má herečku, která celý večer umí „utáhnout.“



Ohlasy

Ako pokračovanie včerajších
ohlasov na diskusné kluby, za-
znamenalí sme názor jednej z
účastníčok Jiráskovho Hrono-
va, vedúcej odd. ZUČ z Okres-
ného osvetového strediska Lip-
tovský Mikuláš — Jany Kus-
kovej.

— Neviem si predstaviť Jiráskov Hronov, tak, ako ani každú inú prehliadku divadelných ochotníckych súborov bez tvorivej výmeny názorov na vzhliadnuté predstavenia a bez určitého školiteľského zamerenia. Diskusné kluby na Jiráskom Hronove sú určite tým najsprávnejším miestom našich stretnutí s najpovolannejšími — s členmi poroty. Vždy som veľmi rada, keď si môžem svoj názor na predstavenie porovnať a prípadne ho — po závažných argumentov — i pozmeniť správnym smerom. Na tohtoročnom Hronove som navyše získala veľa poznatkov z úvah o možnostiach a spôsoboch inscenovania klasických hier, veľa mi priniesol i výklad dr. Kreta o diele sovietského dramatika Vampilova i o spôsoboch inscenovania jeho hier doma a v zahraničí.

Domov, na pracovisko, od-
nesiem si veľa. Uvedomujem
si význam svojej účasti na Ji-
ráskovom Hronove a cenu no-
vých poznatkov pre moju prax
odbornej pracovníčky pre
ochotnícke divadlo. A tu, na
záver, sa mi žiada položiť otáz-
ku: Nechýba mnohým mojim
kolegom účasť na hronovskej
prehliadke, vzhliadnutie vr-
cholných predstavení a práca
v diskusných kluboch? Veď Ji-
ráskov Hronov svojim zamera-
ním nahrádza nejedno odborné
školenie.

ZAJÍMAVÁ ČÍSLA

Letos se Jiráskova Hronova zúčastnilo devět souborů a uskutečnilo se mimořádné vystoupení belgického souboru. Celkem v souborech hrálo (včetně techniky) 231 lidí. Mimo to cca 600 návštěvníků z Čech a ze Slovenska. V diskusních klubech bylo denně průměrně 180 posluchačů. Dnes dopoledne se uskutečnil ještě jeden mimořádný klub.

ZAKONČENÍ 44. JH

DNES 21.00 hodin